

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ УО ПСС ОД 29.03. ДО 31.12. 2014. ГОДИНЕ

Драге планинарке и планираи, драги гости, бивши председници ПСС Д.Божовићу, Б.Вељковићу, В.Марковићу

У Записнику са 1. Редовне седнице УО ПСС, под тачком 14.6. записано је следеће: А.Марковић се захваљује управи што је Годишња скупштина ПСС одржана у Ивањици, јер је тај догађај имао велики одјек у граду и допринео је популаризацији планинарства.

И ево нас данас у Књажевцу, јер нас је ПК Бабин зуб позвао. Захваљујемо се граду Књажевцу, културном центру књажевца, као и ПК Бабин зуб. Мислимо да је ово добар начин рада и да ћемо наставити и даље. Већ сада имамо понуду из Врања да 2016. они буду домаћини Скупштини. Одлука још није донета.

Сада се вратимо нашим активностима. После конституисања, УО, сви чланови су добили своја задужења, тј. добили су одређен број клубова за које су задужени, представљајући спону између клуба и УО ПСС и сада зависи од ваших клубова колико ћете их искористити да буду ваши представници и тумачи ваших потреба. Такође, чланови УО су задужени и за рад и координацију са појединим комисијама. Колико су поједини чланови УО били присутни и активни на седницама могли сте да видите из записника, али и из табеле о присуству седницама (који су вам подељени у материјалима). Од свих чланова УО сам тражио да доставе извештај о својој активности са клубовима и „својим“ комисијама, а добио сам само од Р.Вукосављевић, Љ.Станојевић, А. Марковића и Д.Гогоћа. Ако у ове убројимо секреатра и начелника који су задужени за многе активности о којима ћете чути данас више, преосталих 8 чланова УО нису се огласили.

После уобличавања УО прешли смо на комисије. Као што вам је познато имамо 20 комисија и мало другачију њихову организацију. Неке комисије су попуњене према плану, док имамо још неколико које треба да се допуне. О раду и стању у појединим комисијама ћемо нешто касније.

Шта смо радили? Језгро старог и новог УО посветило се подизању нивоа регулативе у нашој организацији. Како се појави или уочи неки проблем где се примењивало „слободно судијско уверење или процена“ приступали смо изради нормативних аката. Много тога је донето у предходном сазиву, а од почетак сазива новог, неке од старих правилника смо усагласили са Законом о спорту РС (20) и донели 9 нових правилника и 1 пословник о раду. Сви они се припремају за објаву на новом сајту ПСС.

Колика нам је база, ко ће да спроводи оно што зацртамо? Бројност нашег чланства је у предходном периоду имало тенденцију пада, као и уосталом и многим гранама спорта у Србији. Табелу са кретањем броја чланова и клубова сте добили и можете уочити како се смањује чланство, а повећава број клубова. Нажалост то је последица свађа и подела међу члановима у појединим клубовима. Надамо се да ће повећање чланства у 2014. имати даљу тенденцију раста, а уз помоћ МОС и да ће се тај број повећати.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
чланова	15.845	14.451	13.498	11.931	11.047	11.982
клубова	145	150	154	143	135	147

Већ сте упознати из записника са седница УО да МОС жели да подпомогне оздрављењу нације повећањем физичке активности становништва. И док је у овој години штедње, када је скоро свим националним савезам буџет смањен, планинарству не да није смањен, већ је и повећан, али са јасним захтевом за улагањем у развој пешачења и планинарења грађанства непланира. И поред постојања савеза за рекреацију, спорта за све и других сличних савеза,

МОС је препознао нашу озбиљност и посвећеност нашем спорту и усвојио је план активности за 2015. У овом сегменту нашег деловања, са тенденцијом продужења (ако осветламо образ) финансирања до 2018. како би поставили читав систем за подстицање активности грађана Србије непланинара.

У протеклој 2014. години МОС је желео да финансира са кампове за младе и перспективне спортисте. Али због штедње, уместо 250 пансиона колико смо имали 2013. прошле године смо добили 172 и све смо их добро искористили. Нарочито радује повећање броја „кампера“ у планинарској оријентацији из већег броја градова у Србији, као и повратак спелеолога.

МОС националне спортске савезе финансира и кроз стипендије за успешно категорисане спортисте. Иако имамо довољно категорисаних спортиста, због строгих старосних ограничења 2014. смо имали само 9 стипендиста, иако смо имали право на 10. За ову 2015. имаћемо свих 10 стипендиста, а то су: 1. Петра Шешеља (Железничар – Н.Сад) – високогорство 2. Катарина Мановски (Пентракс – Иђош) – алпинизам 3. Лука Перуновић (Земун) – спортско пењање (СП) 4. Сташа Гејо (Ниш) – СП 5. Јелена Јаковљевић (Вертикал – Београд) – СП 6. Братислав Михајловић (Земун) – СП 7. Антонина Брдарић (Београд) – СП 8. Лазар Стефановић (Пентракс – Иђош) – СП 9. Милица Огњановић (Ниш) – СП 10. Марија Милосављевић (Београд) – СП.

Кад већ спомињем финансирање од стране државе, да употпунимо слику целокупне финансијске ситуације, прихода и расхода ПСС. У материјалима сте добили табелу са овим ставкама. Министарство нас је потпомогло са укупно 16 милиона динара (укључујући стипендије). Донација и сопствени приходи су непуних 6 милиона динара са преносом средстава из 2013. године наш укупни приход је био скоро 25,5 милиона динара. Упоредијења ради 2013 укупан приход нам је износио 21 милион, а расходи 19 милиона. Прошле, 2014. смо потрошили укупно 21,5 милиона. Више се радило, па су и расходи већи. Распоред ставки расхода је сличан оном из 2013. И све у свему можемо бити задовољни са нашим финансијским стањем, пословали смо у маниру доброг и солидног привредника.

Још неколико општих ствари које смо одрадили или су још у току, а тичу се свих нас:

- **Електронска евиденција чланства**. Таман када смо мислили да смо успели да се организујемо и да извршимо вишемесечну пробу, а да са 2015. започнемо званичну примену, појавила се бојазан да ова евиденција није довољно безбедна од злоупотреба, стављене су примедбе (на чему се захваљујемо) од којих су неке усвојене, испоставило се да ипак још наша организација (мислим на клубове) није у целости схватила значај и није у могућности да примењује ова нова правила. Зато ће и ова година проћи у учењу, исправкама и уходавању, како би следеће године могли да се ослободимо ове бригае, која ће, надамо се прећи у рутину.
- **Сајт**. Када је сајт у питању, ту је ситуација боља. Дуго смо уобличавали шта желимо од сајта, затим смо на прошлој Скупштини објавили наше намере. Прикупили смо 2 понуде са истоветним захтевом и после доста провера и разматрања, одлучили се за једног извођача. Сајт је готов и сада је у фази припрема за пуњење. Вероватно ће се ускоро појавити у јавности, а његову поуну ћемо изводити фазно, према могућностима и помоћи нашег чланства. Врло брзо ћемо се одлучити за администратора, а сви добровољци за припрему појединих делова сајта су добродошли.
- **Просторије**. Просторије у Дечанској улици у Београду, које нам је обезбедио МОС још не користимо у потпуности. Оне се налазе одмах изнад Терзијског тунела, а прозори нису заптивали, тако да је било пуно гаражи и буке у њима. На нашу молбу, Дирекција за одржавање имовине РС изашла нам је у сусрет и са расположивим средствима заменила прозоре у 2 од 3 просторије, а за трећу ћемо морати да сачекамо ову годину. Полако селимо архиву и намешатај. Треба да изградимо велики плакар и надамо се до

половине ове године да ће и овај простор бити нама на располагању за рад комисија и службе водича.

- **Техничка подршка.** Многе од наших активности не би могли ни да помислимо да урадимо без техничке подршке, поготово сада када су само 3 члана УО из Београда, па је помоћ осталих чланова у раду у канцеларији врло симболична. Секретар и председник су својом активношћу покренули или развили многе активности које је тешко све одрадити и задовољити њихове али у ставри захтеве планинарске организације. До средине прошле године у нашем Савезу радиле су две наше чланице, уз надокнаду по уговорима за спортски рад у времену од 4 сата, а често и дуже. Породичне обавезе једну од њих су спречили да обавља све обимнији посао, тако да смо дошли у ситуацију да се сада једним топлим аплаузом захвалимо Снежани Ћировић за несебичан труд, а она ће повремено, када буде требало, као што је данашњи дан, долазити да нам помаже. Дозволите да јој овим поводом уручимо скроман поклон.

Тражили смо замену. Особу са знањем страног (првенствено енглеског) језика, добрим знањем рада на компјутеру, планинара и познаваоца овог спорта. Нашли смо то у Светлани Вељковић, алпинистичком приправнику и вишегодишњем планинару, која је сада запослена са пуним радним временом у Савезу. Сада и Јела Илић, да би помагала ради исто 8 сати, али под уговором. Још смо ми далеко од неких развијених савеза. У Хрватској је 8 стално запослени, а у Словенији 33. Ми смо Увели неке нове процедуре, првенствено електронске, које ће нам помоћи у раду, али морамо још доста да радимо, како би унапредили ову административно техничку базу.

- **Едукација чланства.** Поред наших курсева, семинара и разних обука, Савез подпомаже екстерно усавршавање наших чланова. Тако је суфинансирао школовање за оперативне тренере из службе водича: З.Контића, Д.Павловића, Н. Милошевић, Д.Танасковића, Д.Јаћимовића, М.Кличковића, Г.Бурића, И.Андрејића, Д.Петрића, а В.Шикић је самостално завршио ову обуку. Сада су се пријавили за оперативне тренере у спортоми пењању Бојан Јанежић, Борис Шашић, Братислав Михајловић и Немања Чизмић. Пожелимо им да успешно и они заврше ову обуку.
- **Сајам спорта.** МОС и ССС су нам јесенас дали задатак да у року од 2 седмице припремимо учешће на Сајму спорта. Добили смо штанд и морали смо да га брзо осмислимо и опремимо. Било је доста успешно. Организовали смо и квиз за млађу популацију, а било је интересантно да су им често родитељи помагали, уз на жалост погрешне одговоре. Министар Вања Удовичић нас је посетио на штанду.
- **Јубилеји из наше историје.** 2014. је била година у којој смо желели да обележимо 200 година од рођења Јосифа Панчића, претече планинарства у Србији. Нажалост, сем у Планинарском гласнику, других активности није било. Иако смо дали задатак ПСД Копанику из Београда и Полицајцу Јосиф панчић да заједнички обележе овај значајан датум, предвиђене активности није било.
Стогодишњицу Церске и Колубарске битке смо обележили на планинарски начин, уз масовно учешће планинара. Поводом Колубарске битке је било чак 2 независне акције, добро осмишљене, припремљене и изведене.
- **Поплаве.** Као што је познато, прошлогодишње поплаве су пореметиле нормалне активности целе државе, па тако и наше. Ипак планинари нису престали са радом. Неки клубови (Авала, Победа, Гвоздац...) су помагали и донирали поплављеним подручјима потребну опрему и одећу. Допринос ГСС је био немерљив.

Када сам већ споменуо ГСС, да кажем да су као независно правно лице одржали Скупштину, а да је за представника ПСС у њиховом УО и Скупштини одређен Бранислав Божовић. ГСС и даље обавља све своје обавезе према ПСС, а ми смо према заосталом дугу им купили специјална носила. Дакле сарадња се наставља, као да се ништа није променило.

Малопре сам споменуо комисије, па нешто више сада о њима и њиховом раду.

- У први план је избило **НАЧЕЛНИШТВО**. Нешто што смо дуго желели је било Начелништво које брине о свим спортским дисциплинама. Захваљујући младом, инвентивном и активном спортском духу Исо Планић је „покрио“ ове активности и у великој мери растеретио председника и секретара Савеза. Први пут смо успели да обезбедимо комплетне извешаје ових комисија о раду у предходној години, о чему ћете чути нешто касније од самог Начелника. План активности ПСС за 2015. годину завршили смо и одштампали у новембру и делили смо га на Сајму спорта.
- Створили смо неке нове комисије, од којих издвајам **КОМИСИЈУ ЗА ПЕШАЧЕЊЕ И ПЛАНИНАРЕЊЕ**, коју за сада са успехом води Берислав Трајковић. И сами знате да се сигурно 70% целокупне планинарске активности дешава у овом домену. Сада смо раздвојили **ВИСОКОГОРСТВО И ЕКСПЕДИЦИЈЕ** у посебну комисију. Још постоје опречна мишљења да смо (новије генерације од деведесетих и касније), увели израз високогорство, а оно се налази у нашој литератури још од пре Другог светског рата. Друго је питање како га одвојити од класичног планинарења. То смо покушали да објаснимо у Планеру за 2015. године где смо дали дефиниције свих наших спортских дисциплина. Међу њима је и високогорство које се у енглеској варијанти зове Alpine hike. Ову комисију са невероватним учинком за ово кратко време води Миливоје Ердељан. Оно што нисмо имали годинама, он је сакупио, а то где су се све наша друштва и клубови пели по светским планинама, појединачно или клупски. У извештају за 2014. имамо податке такође за све високогорске и експедиционе успоне.
- Што се тиче **КОМИСИЈА ЗА АЛПИНИЗАМ, ПЕЊАЊЕ У ЛЕДУ И ТУРНО СКИЈАЊЕ** ту имамо мало проблема, али се надамо да ће и то ускоро бит успешно разрешено. Стара комисија која је у прошлом сазиву била једна од најбољих, при крају прошлог мандата се изгледа уморила и задатеке које је добијала или сама преузела на себе није обављала, што сте могли да сагледате из записника са седница УО ПСС, под тачком „Преузете обавезе“. Неке стратешке ствари се нису одрађивале, као на пр. правилник по коме су повремено га поштујући, а понекад игнорисали израђен је био још 1987. Пошто се скоро годину дана нису померали напред, нови УО, на предлог Начелништва је донео одлуку да се формира привремена комисија са главним задатком да се промени овај основни акт за рад алпиниста и организују избори за стални (у овом сазиву) састав комисије, као и да решавају актуелне послове. После темељног рада у коме су учествовали сви представници алпинистичких одсека и секција из Србије, направљен је нови предлог који је упућен УО на усвајање. У њему постоје неки детаљи који одударују од општег захтева и циљева које је овај сазив управе усвојио на прошлој Изборној Скупштини. Нећу сада улазити у те детаље јер није ни место ни време, али очекујем да ћемо врло брзо пронаћи заједничка решења и да ћемо имати нову комисију, по жељи алпиниста.
- **КОМИСИЈА ЗА СПОРТСКО ПЕЊАЊЕ** је била у последњих 2 године најбоља, али су се њени чланови изгледа заморили, други су отишли из Србије, па су такорећи колективно дали оставку. Одржали су збор пењача и изабрали нову комисију. Пожелимо им успешан рад и добру сарадњу са својим чланством и нашим УО.
- **КОМИСИЈА ЗА СПЕЛЕОЛОГИЈУ** у прошлом сазиву није такорећи постојала. Захваљујући младој екипи Немањи Милосављевићу и Данијелу Алексићу, покренута је поново ова активност, доста дуго запуштена, а у међувремену и отета од нас, али са студиозним радом можемо очекивати боље дане и повратак на стару славу.
- Упорним радом В.Матковића и Јосипа Дућака **КОМИСИЈА ЗА ПЛАНИНАРСКУ ОРИЈЕНТАЦИЈУ** почиње да прикупља прве плодове. Као што сам већ рекао број клубова у којима се негује ова дисциплина се повећао. Интересовање расте и последњег викенда у марту се одржава курс из оријентације на који могу да дођу сви они који желе да се баве планинарском оријентацијом или они који ће стечено знање пренети у својим срединама другима. Позив сте добили уз материјале за Скупштину.

Сада се врши усаглашавање правилника о овим такмичењима са Словенцима и у оквиру БМУ се очекује организација ових такмичења.

- **КОМИСИЈА ЗА ПЛАНИНАРСКИ ТРЕКИНГ** је нешто ново. Пошто је трекинг лига у Војводини положила испит, проширила се и у целој Србији. Формирана је комисија на челу са Љ.Поповом и уз помоћ Зорана Вукоманова одржанно је промотивно такмичење (успешно) у Параћину. Позивамо појединце и тимове из свих клубова да узму учешће у овој дисциплини. Нешто слично постоји у Хрватској и Словенији, па се може очекивати ускоро и неко првенство бар на нивоу Балкана.
- **КОМИСИЈА ЗА ОСТАЛЕ ТАКМИЧАРСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ** (трчање, бициклизам рафтинг...) још је у повоју.
- **КОМИСИЈА ЗАПРЕВЕНТИВУ И БЕЗБЕДНОСТ У ПЛАНИНАМА** је такође нешто ново. Није то само замена за ГСС, која ће деловати када се већ нешто догоди, већ је њен примарни задатак да делује превентивно. Још није почела активно да делује.
- **КОМИСИЈА ЗА СЛУЖБУ ВОДИЧА**, односно сама **СЛУЖБА ВОДИЧА**. Ова Служба ради уобичајеним темпом, са свакогодишњом обуком планинара да постану водичи. Оно што смо зацртали одавно, прошле 2014. је и формално завршено. Добили смо званичан сертификат да је наша обука хармонизирана са УИАА и да се одржава по њиховим стандардима. Копија овог документа налази се у фоајеу, уз изложбу фотографија. Важност ове лиценце траје 5 година и сада морамо да се потрудимо да овај ниво одржимо. Пошто је толико наших водича стекло звање „оперативни тренер“, мислим да неће бити проблема. На жалост има и једна непријатна епизода. Оснивач Службе водича Слободан Гочманац, после дугог низа година рада у овој Служби је на последњем збору водича децембра 2014. поднео неопозиву оставку из више разлога и вратио је своју водичку легитимацију. Сама водичка служба, као и УО ПСС изразили су жаљење због овог његовог чина, али пошто је оставка неопозива, није било могућности да он промени своје мишљење. Како је С.Гочманац носилац скоро свих могућих признања како у бившем ПСЈ, тако и у ПСС, ми смо се потрудили да му у знак захвалности за несебичан труд и залагање поклонимо неколико делова планинарске опреме. Гочманац је позван да дође данас у Књажевац, али је због неодложних обавеза у клубу остао у Београду, па молим његовог блиског клупског друга Драгана Божовића да прими ове дарове у његово име.

Овим су комисије које улазе у Начелништво завршене. Остају нам још следеће логистичке комисије:

- **КОМИСИЈА ЗА ПЛАНИНАРСКЕ ОБЈЕКТЕ**, још није почела да ради. Члан УО Љ. Станојевић задужена за ову комисију треба хитно да је сазове и конституше, како би почела да ради.
- **КОМИСИЈА ЗА ПЛАНИНАРСКЕ ТЕРЕНЕ** води Угљеша Гвозден. Започели су рад студиозно и њихов видан допринос очекујемо у овој години.
- **КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ ПЛАНИНА**, такође није конституисана. Очекујемо и њен почетак рада.
- **КОМИСИЈА ЗА НАГРАДЕ ПРИЗНАЊА И КАТЕГОРИЗАЦИЈУ**, коју успешно води Лаза Попара уз помоћ М. Ђировића, још од прошлог сазива има пуне руке посла при крају календарске године, када се врши категоризација спортиста и предлажу кандидати за стипендије. Под њиховом ингеренцијом су и бројни правилници који им омогућавају да праведно врше вредновања. Л.Попара је припремио спискове свих до сада награђиваних и категорисане спортиста и њих ћемо сада објавити на новом сајту.
- **КОМИСИЈА ЗА РАД СА МЛАДИМА**. Неда Милошевић се озбиљно ангажовала на овом пољу и први резултати се већ осећају. Неда је и новопримљени члан Комисије за рад са младима при УИАА, а ангажована је и овој области и у БМУ.
- **КОМИСИЈА ЗА ПЛАНИНАРСКО ОБРАЗОВАЊЕ** је дефектна и на том пољу уједначавања критеријума у обукама, морамо унапредити у наредном периоду.

- **КОМИСИЈА ЗА МАРКЕНТИШКУ ДЕЛАТНОСТ.** За сада у овој комисије се налази само Момчило Манић, који је за ово кратко време направио један стручан рад из ове области примењен на планинарство. Рад има 26 страна и он ће се наћи на страницама сајта (уколико добијемо сагласност аутора) у интегралном облику, јер може да послужи и многим клубовима да добију идеје и обуче се како се може све применити маркетинг у планинарству.
- **КОМИСИЈУ ЗА ИНФОРМИСАЊЕ И ПРОПАГАНДУ** води подпредседник Савеза Д.Гогић који је плански пратио рад Савеза, па је у 2014. направио 5 видео пројеката (Скупштина у Ивањици, састанак БМУ на Мљету, Пешачење и планинарење на Јастрепцу, промотивни спот за Сајам спорта и Збор планинарских водича). Били смо 24 пута на РТС-у. Било је ту и промотивних предавања, приказивање филмова и сличних активности. Савез је предплаћен на прес-клипинг и то се уредно архивира у Савезу, као и видеотека Савеза. Сада нам предстоји и формирање фототеке Савеза.
- Недавно основан и **ИЗДАВАЧКИ САВЕТ** који је одржао 2 састанка. Проблеми са издавањем и продајом Планинарског гласника остају као перманентна обавеза, а о овим темама можемо нешто поразговарати и током дискусије.

Још да кажем неколико речи о нашој међународној активности:

- **БМУ.** Већ сам споменуо рад на припреми такмичења у ПОТ и сарадњи у раду са младима. Доставили смо Словенцима податке о нашим домовима који сада могу да се идентификују на Гугл мапи, заједно са домовима свих чланица БМУ. У Европи су задовољни са овим приказом, па се може очекивати да ће ова мапа бити проширена на целу Европу. Наш члан М.Детичек је секретар БМУ и ове године су избори за нове органе БМУ. Наш предлог ће бити да Ј.Угриновски, као председник и М.Детичек као секретар остану на истим позицијама.
- **ЕРА.** На годишњој конференцији ЕРА у Шенеку у Немачкој, извршено је проглашење победника на такмичењу у заштити природе и пешачких стаза. Прву награду је добио Јеленак из Панчева. Награду од 1.500 ЕУР, као и плакету уручио је Марсел Гранжан у децембру, у Панчеву. Служби водича је уручен материјал потребан да се образују водичи волонтери за пешачење по стандардима ЕРА. На нашој Служби је да проучи овај материјал и обезбеди да се и овај вид обуке уврсти у програм ПСС, тако да добијемо и водиче за пешачење и планинарење по теренима који нису изложени опасним деоницама. Б.Мићић је одређен за координатора за путеве Е6 и Е7 за Македонију, Грчку и Албанију.
- **УИАА.** Осим сертификата за водиче, наше везе са УИАА су добре и констатне у задње време. У комисији за заштиту природе је члан Д.Гогић, Ненад Дикић је од оснивања антидопинг комисије председник, а Неда Милошевић је члан омладинске комисије. Велику улогу у добијању сертификата за водиче имао је Л.Попара као члан комисије за планинарење. Сада му је истекао 2. мандат и до 15. марта треба да га потврдимо или кандидујемо новог члана.

Влада Србије је на предлог МОС усвојила нову Стратегију развоја спорта у Србији до 2018. Непосредан задатак је да до краја месеца марта донесемо наш план развоја и примену активности у складу са овом стратегијом. План за 2015. смо објавили већ раније, па нема потребе да се сада са њим „упознајемо“. Оно што нас очекује у 2016. је организација светског сусрета младих у августу месецу у Србији. Главни организатор је Неда Милошевић и морамо јој сви помоћи. План активности мора да припреми до почетка априла, да би се на време припремили.

Очекује нас и учешће на ЕУРОРАНДУ, сусрету пешака и планинара у Шведској од 10. до 17. септембра, такође 2016.

На крају у име секретар подпредседника, начелника и своје лично име захваљујем се члановима УО на сарадњи, верујући да су помагали колико су могли. Надам се да ће у наредном периоду моћи још више. Захваљујемо се свим комисијама и клубовима на сарадњи. Своје предлоге, дилеме или жалбе шаљите преко „својих“ представника у УО.

Захваљујем вам се на пажњи, а сада дајем реч начелнику да вас укратко упозна са спортским резултатима за протеклу годину.

Председник ПСС

Књажевац, 2015.02.28.

/Борис М. Мићић/